

AKREDITOVANÝ VÝCVIK ZDRUŽENIA PRE KARIÉROVÉ PORADENSTVO A ROZVOJ KARIÉRY

Rozhovor s lektorkami výcviku - Michaelou Valicovou a Zuzanou Záhradníkovou

Vedeli by ste povedať, čo predchádzalo otvoreniu výcviku v kariérovom poradenstve, čo bolo na začiatku, alebo inak – prečo sa Združenie rozhodlo tento výcvik vytvoriť a otvoriť odbornej verejnosti?

Zuzka:

Pred viac ako siedmimi rokmi sa nám podarilo založiť Združenie pre kariérové poradenstvo a rozvoj kariéry. Od vzniku bolo našou veľkou túžbou vytvoriť akreditovaný výcvik pre odborníkov v oblasti kariérového poradenstva a širokú verejnosť. Ako jedna zo spoluzakladateľiek ZKPRK vnímam kariérové poradenstvo ako kľúčovú službu pre nasmerovanie našej mládeže ale aj dospelých.

Som veľmi hrdá, že sa nám podarilo spoločnými silami prispieť k profesionalizácii kariérového poradenstva na Slovensku. ZKPRK vytvorilo návrhy štandardov troch povolání v oblasti kariérového poradenstva, ktoré sú dnes platnou súčasťou Národnej sústavy povolání. Následne po tomto kroku prišla prirodzená zodpovednosť za rozvoj kariérového poradenstva na Slovensku. Po usporiadaní medzinárodnej konferencie IAEEVG s účasťou viacerých svetových špičiek a akademikov v oblasti kariérneho nasmerovania sme si uvedomili, že je potrebné priniesť kvalitný vzdelávací program aj pre slovenských odborníkov. V roku 2020 sa nám podarilo priniesť akreditovaný výcvik a o rok neskôr ho sprístupniť verejnosti.

Miška:

Združenie sa pokúša rôznymi cestami prispievať k profesionalizácii a kvalite kariérového poradenstva na Slovensku. Vytvorenie a predloženie štandardov troch pozícií v kariérovom poradenstve, ktoré boli schválené a stali sa súčasťou Národnej sústavy povolání, považujem za jeden z významných krokov. Následne Združenie vytvorilo a pilotne overilo Štandard kvality pre kariérové poradenstvo, ktorý má rozvíjať poskytovateľov v sektore školstva, služieb zamestnanosti a súkromnej sféry. Toto vnímam ako kľúčový medzník, kedy si Združenie povedalo, že je čas vytvoriť a priniesť na Slovensko kvalitný výcvik pre všetkých kariérových poradcov v súlade s obsahom a myšlienkami tohto štandardu. A prečo je to dôležité? Aby sme ako odborná komunita prinášali kvalitné služby a prispievali k spokojnosti ľudí, ktorí potrebujú podporu vo svojom kariérovom smerovaní. Tá paleta ľudí je skutočne široká.

Čo alebo kto bol inšpiráciou pri vytváraní výcviku?

Miška:

Moja inšpirácia má meno Evka Uhríková z Navigácie v povolani. Jednak mi ukázala bohatosť prístupov v kariérovom poradenstve a naučila ma vo svojom výcviku spolu s Paulínou Vašátovou techniky, poradenské zručnosti a rozvíjala vo mne metodickú tvorivosť. Zároveň som však pod jej vedením, ako aj ďalších kolegýň z VÚDPaPu dostala príležitosť ďalej sa rozvíjať a naučiť sa rozmýšľať ako tvorca a lektorka vzdelávacieho programu v rámci národného projektu „Štandardy.“ To mi dalo odvahu pustiť sa vôbec do vývoja výcviku Združenia. Zároveň sú pre mňa inšpiráciou mnohí kolegovia zo Združenia, s ktorými si vymieňame skúsenosti. A napokon Zuzka Záhradníková, od ktorej sa pri tvorbe výcviku veľa učím, a vnímam, že je to vzájomné.

Zuzka:

Absolvovala som výcvik Thomasa Dienera, ktorý ma obohatil v rámci spoznania seba samej a zároveň mi priniesol množstvo inovatívnych techník a zážitkových metód ako objaviť svoj talent. Thomas Diener je švajčiarsky kariérový poradca a kouč, ktorý sa posledných 15 rokov profesijne venuje oblasti budovania kariéry, supervízie a rozvoja tímov. Dôraz kladie na kreativitu a spontánnosť. Je autorom metódy *Navigácia v povolani* a napísal knihu *Esencia práce*. Výcvik organizačne zabezpečovala Evka Uhríková, vďaka ktorej som sa ja osobne stala komerčnou kariérovou poradkyňou. Výcvik som absolvovala so záujmom o osobnostný rozvoj, úprimne som neuvažovala o profesii kariérového poradcu. Thomas a Evka ma tak nadchli, že som opustila medzinárodný korporát a vydala sa cestou napomáhajúcej profesie.

Čo bolo pri vytváraní výcviku najťažšie a osobitne pre Vás?

Miška:

Obsahovo vystavať výcvik je mňa tvorivý proces a mám to veľmi rada. Spája sa mi s tým výraz learning designer - dizajnér vzdelávania. Táto fáza zahŕňa mnoho aspektov – stanoviť kľúčové ciele, určiť si myšlienkové nite modulov, vybrať techniky v súlade s procesom kariérového poradenstva tak, aby postupne rozvíjali poradenské zručnosti, navzájom na seba nadväzovali a to všetko pretkávať zmysluplnými teoretickými vstupmi, kvalitnými reflexiami a odľahčujúcimi energizermi. Zámerom je vytvoriť zážitkovú, dynamickú, učiacu a skúsenostnú vzdelávaco-poradenskú „harmóniu“ v duchu myšlienok štandardu kvality. Za vytvorením takého niečoho stoja hodiny diskusií k tvorbe lektorských nôt, hand-outov, prezentácií, takže v tom je to náročné. Kariérové poradenstvo má navyše bohatú paletu prístupov a zaujímavých techník. Pre mňa bolo ťažké rozhodovať sa čo zaradíme a čo sa do obsahu nezmestí. Navyše sa považujem za praktika, preto je mojou výzvou prinášať teoretické vstupy. Na základe spätnej väzby usudzujem, že sa nám to darí.

Zuzka:

Ako dlhoročná lektorka manažérskych zručností, personalistiky a mäkkých zručností som vždy pracovala ako solitér. Vo dvojici som vytvorila len jeden vzdelávací program, ktorý však obsahol

desať modulov. Skúsenosť s vytváraním vzdelávacieho programu som už mala, aj keď to bolo v inej oblasti. Pre mňa najväčšou výzvou bola teda spolupráca vo dvojici. Väčšinu profesijného života som bola manažérkou. A ako sa hovorí: „Líder je vždy sám.“ V spolupráci s Miškou som však našla veľké obohatenie v zmysle nových zážitkových cvičení, nekonečnej kreativity, inšpiratívnych energizérov a úžasných skúseností s rôznymi cieľovými skupinami. Vytváranie výcviku vnímam ako skvelú príležitosť pre vlastný sebarozvoj – zlepšovanie si zručností kariérového poradcu, ako napríklad aktívne počúvanie, a celková facilitácia výcviku. Z predchádzajúcich pracovných skúseností mi je blízke strategické myslenie a zmysel pre systém, takže tvorba celého výcviku z procesného hľadiska ma naozaj tešila.

Mohli by ste stručne priblížiť štruktúru vzdelávacieho programu a jeho hlavné/nosné prvky, prípadne čo v ňom považujete za kľúčové, najdôležitejšie?

Miška:

Výcvik má 5 modulov v rozsahu 80 hodinového interaktívneho vzdelávania a 40 hodín dištančného vzdelávania, praxe a mentoringu a 6 mesačné trvanie. Postavili sme ho na 3 pilieroch: prinášať nové prístupy a techniky, zamerať sa na proces kariérového poradenstva a trénovať poradenské zručnosti. Za každou aktivitou nasleduje reflexia, v ktorej sa zameriava na využitie aktivity s rôznymi cieľovými skupinami. Účastník si tak prejde, čo je dôležité v úvode poradenstva (ako vôbec zistiť, čo človek potrebuje), čo zahŕňa jadro a záver poradenského procesu. Dôležité je, aby nielen priebeh vedenia rozhovoru, zážitkových techník, ale aj ich výstupy spĺňali určité atribúty. Tým, že si to celé majú priestor účastníci zažiť na sebe, vytvárajú si svoj vlastný poradenský štýl práce, ktorý si skúšajú i ciberia v praxi a následne reflektujú v peer skupinách a mentoringu. Prepojenie praktického skúšania s teoretickým pozadím je niečo, čo sa aj nám osvedčilo v našich výcvikoch.

Pre koho je výcvik primárne určený, komu by ste ho odporúčali? Mali by záujemcovia o toto akreditované vzdelávanie spĺňať nejaké vstupné požiadavky?

Miška:

Naše vzdelávanie je akreditované v rámci celoživotného vzdelávania. Aktuálne finalizujeme oprávnenie poskytovať kontinuálne – inovačné vzdelávanie pre pedagogických a odborných zamestnancov. Pri tvorbe obsahu sa preto snažíme dať základný rámec pre prípravu odborníkov na uplatnenie v školskom systéme, službách zamestnanosti, verejnej sfére, neziskovom sektore alebo sa môžu stať súkromnými poradcami, prípadne priniesť viac kariérového poradenstva do oblasti HR vo firmách. Chceme, aby výcvik bol uchopiteľný pre začínajúcich poradcov, ale zároveň aj pre skúsenejších práve získaním nových metód a prístupov.

Zuzka:

Akreditovaný výcvik je popretkávaný skúsenostnými, zážitkovými a inovatívnymi metódami a teóriou. Výcvik prináša vedomosti z oblasti histórie kariérového poradenstva, aktívneho sebaopoznávania, objavovania rôznych profesií, personalistiky a trendov trhu práce. Je naozaj pre všetkých, ktorí majú záujem spoznať seba, svoje talenty, silné stránky, zručnosti a kompetencie.

Aktívnym zapojením každého z účastníkov výcviku sa naučíte viacerým zručnostiam kariérového poradcu. Získate zručnosti ako viesť individuálne aj skupinové poradenstvo. Po výcviku budete odchádzať ako plnohodnotný kariérový poradca schopný pracovať s viacerými cieľovými skupinami. Potom je to už len o Vás a o praxi. Výcvik je vhodný pre ľudí, ktorí majú nadšenie pre napomáhajúce profesie, istú dávku zvedavosti a chuti pomôcť. Kariérové poradenstvo je skutočným poslaním.

Vieme, že nedávno sa prvý beh výcviku už aj začal – aké sú Vaše prvé skúsenosti a dojmy? Akú spätnú väzbu od účastníkov vzdelávania sa Vám už podarilo získať?

Miška:

Podarilo sa nám zrealizovať výcvik prezenčne a kvôli pandemickej situácii aj online, s ktorým máme so Zuzkou bohaté skúsenosti. Obe formy boli našimi účastníkmi veľmi dobre hodnotené, čomu sa mimoriadne tešíme. Zaznievala praktickosť, zážitkovosť, dobrá nadväznosť a prepojenie jednotlivých aktivít, celostný pohľad na to, ako by malo kariérové poradenstvo vyzeráť, a to sme ešte iba za polovicou. Máme šťastie, že sa nám podarilo získať do skupiny účastníčky a účastníkov, ktorí sú motivovaní a majú odhodlanie a chuť rozvíjať kariérové poradenstvo. S otvorenosťou a zvedavosťou prijímajú, čo im prinášame a spoluvytvárame veľmi tvorivú a bezpečnú atmosféru na vzájomné zdieľanie pohľadov.

Zuzka:

Prvé prezenčné stretnutie vo Zvolene mi prišlo ako stretnutie ľudí, ktorí sa naozaj našli. Od prvého momentu sa výcvik niesol vo veľmi uvoľnenej a priateľskej atmosfére. Pri online forme sme si všimli, že niektorí účastníci výcviku si ani neuvedomili ako rýchlo beží čas. Odchádzali plný dojmov, uvedomení, radosti a nadšenia. Z ich úst zaznievali tieto slová: „obohacujúce, inšpirujúce, odborné, na základe priamych skúseností“. Jedna účastníčka vyjadrila odporúčanie pre budúcich záujemcov: „Určite choď! Ukáže ti to nový pohľad na prácu s klientom. Získaš veľa praktických skúseností a základný rámec na prácu s klientom. Dievčatá sú odborníčky a vedia, čo robia.“

Off-line rozhovor viedol a do prezentovanej podoby spracoval: Š. Grajcár

Všetky ďalšie informácie o akreditovanom výcviku v kariérovom poradenstve, ktorý realizuje Združenie pre kariérové poradenstvo a rozvoj kariéry, sú k dispozícii na tomto odkaze: <https://rozvojkariery.sk/vycvik/>.